

Toimi Kankaanniemi ps

Lakialoite laiksi ulkomaalaislain 185 §:n ja rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Aloitteessa ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislain 185 §:ää siten, että laissa säädetty ulkomaalaisrikkomus muutetaan ulkomaalaisrikkokseksi ja samalla laittomasta maassa oleskelusta annettava rangaistus sakon sijaan olisi sakko tai enintään kuusi kuukautta vankeutta. Koska vankeusrangaistuksen määräävät säännökset on pääosin keskitetty rikoslakiin, lakimuutos ehdotetaan tehtäväksi käyttämällä viittaussäännöstä, jonka mukaan rangaistus ulkomaalaisrikkoksesta säädetään rikoslaissa. Rikoslain 17 lukuun ehdotetaan lisättäväksi tätä tarkoittava muutos.

PERUSTELUT

Suomessa on noin 10 000 henkilöä, joilla ei ole ulkomaalaislain edellyttämiä perusteita saada oleskelulupaa eikä oikeutta oleskella maassamme. Määrä on kasvussa.

Voimassa olevan ulkomaalaislain 185 §:n mukaan rangaistus laittomasta maassa oleskelusta (ulkomaalaisrikkomus) on sakko. Ilman oleskelulupaa osoittavaa asiakirjaa olevilla ei ole lupa työkennellä eikä heillä ole laillisia tuloja Suomessa. Näin ollen heiltä ei ole mahdollista periä sakkoja. Rangaistus lain rikkomisesta on siten täysin tehoton.

Kun rangaistus on sakko, ei viranomaisilla ole oikeutta ottaa laittomasti maassa olevaa säilöön, ellei ole syytä epäillä hänen syyllistymistään rikokseen.

Nykyinen tilanne, joka mahdollistaa rajattoman määrän laittoman maassa oleskelun, on kestävä. Ulkomaalaisrikkomus on syytä viipymättä muuttaa ulkomaalaisrikkokseksi ja samalla on tarpeen nostaa enimmäisrangaistus kuuteen kuukauteen vankeutta.

Tämän lakialoitteen sisältämien muutosehdotusten lisäksi hallituksen tulee ryhtyä viipymättä mm. seuraaviin toimenpiteisiin laittoman maahantulon ja maassa oleskelun ehkäisemiseksi:

1. Turvallisista maista ilman asianomaisia asiakirjoja Suomeen pyrkivien rajalta käännyttämisen tehostaminen ja

Lakialoite LA 96/2018 vp

2. Laittomasti Suomessa oleskelevien siirtäminen heidän kotimaitaan lähellä olevissa turvallisissa maissa sijaitseviin pakolaisleireihin, mikäli heidän kotimaihinsa palauttaminen ei ole turvallista tai mahdollista.

Myös maamme ulkorajojen tarkkailua on syytä tehostaa niin paljon kuin on mahdollista.

Tässä lakialoitteessa ehdotetulla muutoksella ehkäistään tehokkaasti laitonta maahantuloa ja edistetään maasta poistumista. Lisäksi näin palautetaan normaali tilanne maahamme. Tämä on kaikkien kannalta perusteltua.

Edellä olevan perusteella ehdotan

että eduskunta hyväksyy seuraavat lakiehdotukset:

1.

Laki

ulkomaalaislain 185 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan ulkomaalaislain (301/2004) 185 §, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 755/2014 ja 1164/2018, seuraavasti:

185 §

Rangaistuksia koskevat viittaussäännökset

Rangaistus ulkomaalaisrikoksesta säädetään rikoslain (39/1889) 17 luvun 7 d §:ssä.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____ .

Lakialoite LA 96/2018 vp

2.

Laki

rikoslain 17 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
lisätään rikoslain (39/1889) 17 lukuun uusi 7 d § seuraavasti:

17 luku

Rikoksista yleistä järjestystä vastaan

17 d §

Ulkomaalaisrikos

Ulkomaalainen, joka tahallaan

1) oleskelee maassa ilman vaadittavaa matkustusasiakirjaa, viisumia tai oleskelulupaa taikka laiminlyö velvollisuutensa rekisteröidä oleskelunsa taikka hakea oleskelulupakortti, oleskelukortti tai pysyvä oleskelukortti,

2) oikeudetta tekee ansiotyötä tai harjoittaa elinkeinoa tai

3) jättää noudattamatta ulkomaalaislain 118 §:n nojalla määrätyn ilmoittautumisvelvollisuuden, 119 §:n nojalla määrätyn muun velvollisuuden, 120 a §:n nojalla määrätyn asumisvelvollisuuden, 120 b §:n nojalla määrätyn lapsen asumisvelvollisuuden tai 130 §:n nojalla annetun kutsun saapua antamaan tietoja oleskelustaan,

on tuomittava *ulkomaalaisrikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

Ulkomaalaisrikoksesta tuomitaan myös se, joka tahallaan tai törkeästä huolimattomuudesta laiminlyö ulkomaalaislain 174 tai 175 §:ssä taikka henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annetun lain 19 §:ssä säädetyn velvollisuutensa.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 25.1.2019

Toimi Kankaanniemi ps